

מחודדים

ת"ר ושנתם שיהיו זברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין ל.)

מערכת: 073-249-0403
m@sdaf.co.il

לנ"ג
הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
גלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליזן
450-451

דבר המערכת

וידעתם...

דבר המערכת לפסח מאבינו הגה"ח רבי פינחס רוזנבוים זצ"ל

בניצרות לפרשת החודש, הוא נקרא ראש וראשון, ונאמו נקרא ראש וראשון, ומועדו נקרא ראש וראשון, ואווי נקרא ראש וראשון, ונחליו נקראו ראש וראשון, מועדו נקרא ראש וראשון!! ובגמרא ראש השנה נאמר - שפסח הוא ראש השנה לרגלים ונידונים בו על התבואה. ובאוהב ישראל להרה"ק מאפטא נאמר - חג הפסח הוא הראש והמח של כל המועדים. ובמאור עינים להרה"ק מטשענאביל נאמר - לולי חג המצות בכל שנה לא היה אפשרי לאדם להתחזק בהשם יתברך (פרשת מקץ). בניסן נגאלו ויצאו מקטנות לגדלות ובניסן עתידים להיגאל והיינו בכל שנה ושנה כשנא אותו הזמן יכול לצאת מקטנות לגדלות כמו בפעם הראשון (פרשת צו). ובבית אהרן להרה"ק מקארלין - נאמר שפסח הוא חיות של כל השנה, וסיפור הגדה נקרא סדר כי זהו סדר לכל השנה. ובשם הרה"ק מסטאלין זצוק"ל נאמר שם - כפי שהוא בליל שימורים כך הוא ביום הכיפורים כל אחד לפי מדיניותו בעבודת השם. ובשם החידושי הרי"ם מגור הובא בבית ישראל בניסן של כל שנה מתחדש דרך חדש בלימוד התורה. מפני שהוא יסוד והבניין של כל השנה, מפני שכפי עומק היסודות כך הוא חוזק הבניין, כפי התעמקות בבהירות הדעת בחג הפסח, ובמח של כל השנה בידעת - 'וידעתם כי אני השם', כך הוא החיזוק והחיות של כל השנה, משום שאחרי שיש לנו ידיעה ברורה ובהירה שוב אין כאן מקום ובלבול ורפיון כלל. 'וידעתם' - פסח הוא זמן בהירות הדעת, יציאת מצרים מודיע לנו שיש בורא ומנהיג לבירה, 'וידעתם' - תכלית הבריאה - בשביל מי ומה ברא את העולם - בשביל התורה וישראל שנקראו ראשון, 'וידעתם' - תכלית יציאת מצרים אני השם אלוקים אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוקים. הקדוש ברוך הוא כשגאלנו והוציאנו ממצרים היה כדי שנהיה לו לעבדים וכמקרא שנאמר כי עבדי הם אשר הוצאתי מארץ מצרים..

עבדי הם כיצד? בשעה שנגלה הקדוש למשה רבינו עליו השלום בסנה לגלות לו את הבשורה שהגיע עת דודים של הגאולה, בישר לו גם תכלית הגאולה "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה" - לאיזה עבודה חשב הקדוש ברוך הוא? וברש"י שם שהוא קבלת התורה - לימוד התורה..

עמדו ושמעו איך קיבלו בני ישראל את הבשורה הטובה כפי שהובא ברבינו ניסים סוף מסכת פסחים בשם הגדה: בשעה שאמר להם משה תעבדון את האלוקים על ההר הזה, אמרו לו ישראל משה רבינו: אימתי עבודה זו? אמר להם לסוף חמישים יום, והיו מונין כל אחד לעצמו וכו' חמישים יום לשמחת התורה!! הפלא ופלא!!! משה רבינו מגיע לבני ישראל באמצע עבודת פרך ומבשר להם על הגאולה ומטרתה, כמה שמחו? בשמחת התורה!!! כמו שנאמר "אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ" תכלית יציאת מצרים תעבדון בלימוד ושמחת התורה, שמחת התורה הוא על ידי התבוננות בתורה מתוך יגיעה ומציאה. כמו שכתב הרמב"ם בספר המצות מצוות עשה ג' על פי הספרי על הפסוקים ואהבת את השם אלוקיך והיו הדברים האלה: כיצד האהבה על ידי והיו הדברים האלה וזה התבוננות בתורת השם ושיגה ויתענג בה תכלית התענוג, והוא על ידי ושנתם והיו הדברים האלה 'שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך שאם ישאלך אדם אל תגמגם אלא אמור לו מיד'.

'וידעתם' - להיות מחודד לדעת מה שלמד ולהתענג - שמחת התורה!!! תכלית יציאת מצרים. ובהפטרה של שבת הגדול כתוב 'ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלוקים לאשר לא עבדו' אמרו חז"ל היינו צדיק היינו עובד אלוקים היינו רשע לאשר לא עבדו? אלא אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים למאה פעמים ואת, חזרה ושינון על החומר הנלמד הוא זה שקורא הקדוש ברוך הוא עבדי הם!! פסח הוא חג החינוך ולא רק לבנו אלא גם לנו, מתחדשים בלימוד התורה לחדד ולחזר על הנלמד, לא ממתנים עד לאחר החג רק מתחילים מיד עם קבלת עול מלכותו בליל הסדר.

סדר הגדה של פסח מה היא? הרי לא מספרים סיפור יציאת מצרים כמו סיפור, רק בדרך של לימוד התורה, בקושיא ותירוץ, ושאלים ודורשים ומפרשים פסוקי התורה של פרשת כי תבוא העוסקות מעניין יציאת מצרים. והגדת לבגד - ושנתם לבגיד, מחודדים בפ"ך להיות בגדר חכם מה הוא אומר שרוצה לדעת כל דבר בידיעה ברורה ולא בכלל אלו האומרים מה העבודה הזאת.

תכלית יציאת מצרים למען תהיה תורת השם בפ"ך - מחודדים בפ"ך!!

מנחות דף פ"א. יום ה', ט"ו ניסן - יום טוב פסח תשפ"ו

דף פ"א - ע"א

תודה שנתערב בתמורה, ומתה אחת: חבירתה אין לה תקנה, שהרי אם יקריב עמה לחם - שמא היא תמורה, ואם לא יקריב עמה לחם - שמא היא תודה. ודווקא אם אמר 'הרי זו', אבל אם אמר 'הרי עלי' צריך להביא אחרת, ולחם עמה, ויעשה תנאי שאם ראשונה תמורה - שניה תודה וזה לחמה, ואם ראשונה תודה - זה לחמה ושניה לאחריות.

אינו יכול להביא לחם לבד ולהתנות - שאם היא תודה זו לחמה, ואם לא - יצאו לחולין: שאין מכניסים חולין לעזרה. וגם לשיטת רבי יוחנן שחוף לחומת העזרה קדוש הלחם בשחיטת זבח אם הוא לפני חומת בית פאגי, שהרי צריך להניף ארבע חלות בפנים, שנאמר 'לפני ה'.

אינו יכול להביא בהמה ולחם ולהתנות - אם זו תמורה, השניה תהא תודה וזו לחמה, ואם ראשונה תודה - זו לחמה ושניה שלמים: משום שממעט באכילת שלמים. וגם אינו יכול לומר שאם ראשונה תודה יהא שניה מותר תודה - שאין מפרשים תחילה למותרות. וגם אינו יכול לומר שיהא שניה תמורה, שהרי איך יפריש לכתחילה דבר שאסור וחיבי עליו מלקות.

אינו יכול להביא בהמה ושמונים חלות, ולהתנות שאם ראשונה תודה - גם שניה יהא תודה ושמונים של שניהם, ואם ראשונה תמורה - יתקדש לשניה ארבעים מתוך שמונים (לחזקיה שנתקדש ארבעים מתוך שמונים): משום שממעט באכילת ארבעים.

אינו יכול להביא בהמה מעוברת ולהמתין לה עד שתלד, ולהביא עמה שמונים חלות, ולהתנות שאם ראשונה תמורה - השניה הם וולד תודות, ושמונים חלות של שניהם, ואם ראשונה תודה - האם תודה, ושמונים חלות של שניהם, וקרב הוולד משום מותר תודה: שמא אם שייר לוולד - אינו שיוור ואין יכול לשייר לקרבן בפני עצמו, ומה שאמר רבי יוחנן שאם הפריש חטאת מעוברת וילדה, רצה מתכפר בה רצה בוולד - הוא משום שאדם מתכפר בשבח הקדש, שכשהפריש מעוברת היה דעתו על כל השבח שבה, אבל אינו יכול להקריב שניהם.

אינו יכול להביא בהמה ולומר הרי עלי, ולהביא בהמה אחרת, ולהביא שמונים חלות, ולומר אם ראשונה תמורה - שתיים האחרות תודות, ושמונים חלות של שניהם הם, ואם ראשונה תודה, השנית גם תודה, ושמונים של שניהם, ושלישית לאחריות: שהרי נאמר בתורה 'טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם', ואין נאמר לו שידור לכתחילה.

דף פ"א - ע"ב

משנה: האומר הרי עלי תודה - מביא תודה ולחמה מחולין. האומר הרי עלי תודה מחולין ולחמה ממעשר - מביא תודה ולחמה מחולין.

אמר הרי עלי לחמי תודה - יביא תודה ולחמה, שהרי הדבר ידוע שאין מקריבים לחם בלי תודה, וסוף הקרבן הזכיר.

האומר הרי עלי תודה ממעשר ולחמה מחולין או שאמר היא ולחמה ממעשר: מביא כמו שנדר, ואינו מביא מחיטי מעשר שני, רק ממעות מעשר שני, ואין אומרים שיביא תודה ולחם מחולין - כיון שנדר להביא לחם מחולין, והנדר להביא לחמי תודה מביא תודה ולחמה, שהרי כיון שאמר תודה מהמעשר, נעשה כאומר הרי עלי לחם לפטור תודה של פלוני. אבל אם אמר תודה מהחולין ולחמה מן המעשר - לא נעשה כאומר הרי עלי תודה לפטור לחם של פלוני, שהרי הלחם בא לפטור תודה, אבל התודה אינה באה לפטור הלחם.

האומר הרי עלי תודה בלי לחם או זבח בלי נסכים - כופים אותו ומביא תודה עם לחם, זבח עם נסכים. אין כאן נדר ופתח עמו: לחזקיה: כבית שמאי שתופסים לשון ראשון, וכיון שאמר תודה נתחייב בתודה ולחמה, וכן כיון שאמר זבח נתחייב בזבח ונסכים, לרבי יוחנן: באופן שאמר אילו הייתי יודע שאין נודרים כך בלי לחם, לא הייתי נודר

'חודש ניסן' הוקדש לזכר נצח
לאבינו היקר מייסד 'סיכומי דף היומי' - מחודדים'
מורינו עשרת ראשינו הגה"ח
רבי פינחס רוזנבוים זצ"ל בן הרה"ח רבי בנימין בייטש זצ"ל
גלב"ע בשבת קודש לסדר 'בקרובי אקש' כ"ו ניסן תשע"ז
ת נ צ ב ה'

רק תודה ולחמה, ואחר מכן רוצה לחזור ולעשות כמו שנדר, וכופים אותו שיביא תודה ולחמה כמו שגילה בתחילה שכך היה דעתו לנדוד. וברייתא שאמרה שאפילו אם אמר אילו הייתי יודע שכן לא הייתי נודר כופים אותו, לדברי הכל היא לבית שמאי. אומרים לו 'שמור ושמעת', לאביי: 'שמור' הבא תודה, 'ושמעת' הבא לחמה, לרבא: 'שמור' הבא תודה ולחמה, 'ושמעת' שלא תהא רגיל לעשות כן.

הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה - לבית שמאי: הרי זה נזיר, שתפוס לשון ראשון, לבית הלל: אינו נזיר.

אמר היא ולחמה מן המעשר - מביא כמו שאמר, ולא שאינו יכול להביא מן החולין, אלא שאם רוצה יכול להביא מן המעשר, ואם רוצה אינו מביא. לחם מחיטים הלוקח מדמי מעשר שני - יש אומרים: שיכול להביא מחיטים הלוקח מדמי מעשר שני (הגם שאינו מביא הלחם מחיטי מעשר שני), שלומדים תודה משלמים, ושלמים לומדים בגזירה שווה 'שם שם' ממעשר, מה שלמים אין גופם מעשר גם תודה, והרי חיטים הלוקחות מדמי מעשר שני אין גופם מעשר. ויש אומרים: שאינו מביא, כי מה שלמים אינו מין מעשר גם תודה.

מנחות דף ב"ב. יום ו', ט"ז ניסן - חג פסח תשפ"ו

דף ב"ב - ע"א

המתפס מנות מעשר שני לשלמים - לרבי אמי: לא קנו שלמים, שלא אלים קדושת שלמים עליו על קדושת מעשר שני. לרבי יוחנן ורבי אלעזר: 'לשית רבי יהודה' - שמעשר שני ממון הדייט חל קדושת שלמים על מעשר. לרבי מאיר - לרבי אלעזר: שהוא ממון גבוה לא חל, לרבי יוחנן: כיון שמעשר קרב שלמים חל ונתפס עליו קדושת שלמים.

הלוקח חיה (לזבחי שלמים) ובהמה (לכשר תאווה) ממעות מעשר שני - לא יצא העור לחולין. ולא שנתפס עליו קדושת שלמים, אלא שאינו בתורת להוציא העור לחולין שאין לו קדושה כלל, כלוקח שור לחרישה.

המתפס מנות מעשר שני לשלמים, כשפודה מוסיף עליהם שני חומשים - אחד לקודש ואחד למעשר, לרבי אלעזר שסובר שלרבי מאיר אינו חל קדושת שלמים על מעשר, רבי יהודה היא.

דף ב"ב - ע"ב

משנה: האומר הרי עלי תודה - מביא רק מן החולין, שנאמר 'וזבחת פסח לה' אלהיך צאן ובקר', והלא קרבן פסח אינו בא רק מכבשים ועזים, אלא להקיש כל הבא מצאן ובקר לקרבן פסח שהוא דבר שבחובה ואינו בא רק מן החולין. לכן האומר הרי עלי תודה או שלמים, והאיל ובאים חובה יביא רק מן החולין. ונסכים בכל מקום לא יביאו רק מן חולין.

קרבן פסח בא רק מן החולין - לרבי אלעזר: לומדים מפסח מצרים שבא מן החולין, גם פסח דורות, ודיני אפסר משאי אפסר. ואין להשיב מה לפסח מצרים שאינו טעון פתן דמים ואימורים על גבי מזבח, שפסח מדבר יוכיח. ולדברי רבי עקיבא שאין דנים אפסר משאי אפסר, פירש רבי אלעזר שלומדים מהנאמר 'ועבדת את העבודה הזאת בחדש הזה' שיהא כל עבודות של חודש הזה כזה, ואין משיבים על ההיקש. והגם שדבר הנלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש, פסח מצרים ופסח דורות בכלל אחד הוא. לרבי עקיבא: (להלן דף ב"ג.) לומדים פסח מקרבן חטאת שאינה באה רק מחולין, שנאמר בה 'הקריב אהרן את פר החטאת אשר לו, משלו ולא משל מעשר.'

מנחות דף ב"ג. יום שב"ק, י"ז ניסן - חג פסח תשפ"ו

דף ב"ג - ע"א

נאמר בתורה 'את התורה לעולה ולמנחה ולחטאת ולאשם ולמילואים ולזבח השלמים: לעולה' - ללמד כשם שעולה טעונה סכין לשחיטה, שנאמר 'וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת', והיה עולה שהרי נאמר 'ועלה לעולה תחת בנו', כך כולם צריכים סכין. (אבל מזרק לקבלת הדם נאמר בשלמי ציבור, שנאמר 'ויקח משה חצי הדם וישם באנגות')

'למנחה' - ללמד מה מנחה נאכלת רק לזכרי כהונה, כך כולם אינם נאכלים רק לזכרי כהונה, וללמד על שלמי ציבור שאכלים לזכרי כהונה. ויש שדרשו כך: מהנאמר 'בקדש הקדשים תאכלנו כל זכר יאכל אותו.'

'לחטאת' - א. ללמד מה חטאת מקדש בבלוע, כך כולם מקדשים בבלוע. ולמדנו כן גם מהנאמר 'למנחה' מה מנחה מקדש בבלוע, גם כולם מקדשים בבלוע. וצריך שניהם, שהרי ממנחה לבד - הייתי אומר שרק מנחה מקדש שהיא רכה, ומחטאת לבד - הייתי אומר שמקדש רק בשר שהבליעה מחלחלת בו. ב. ללמד מה חטאת באה רק מחולין, שנאמר 'הקריב אהרן את פר החטאת אשר לו, ולא משל מעשר. וביום, וביד ימין, גם כולם אינם באים רק מחולין וביום וביד ימין. והנאמר 'ביום' כדי נסבה, שכבר למדנו כל הקדשים מהנאמר 'ביום צוותו'. ובידו הימנית כבר למדנו מהנאמר 'אצבע' או 'כהונה'.

'לאשם' - א. ללמד מה אשם אינו קדוש בו שפיר ושליה שהרי זכר הוא, גם כולם אין שפיר ושליה קדושים בהם, שסובר שוולדות קדשים כשהם גולדים הם קדושים ולא במעו אמם. ודיני אפסר משאי אפסר, שלומדים נקבות מזכרים שאין בהם שפיר ושליה. ב. ללמד מה אשם מותר לעשות מעצמות כלים, גם מכולם העצמות מותרים.

'למילואים' - ללמד מה מילואים מה שנותר מהם דינו בשריפה, ואין בעלי חיים במותריהם, שהרי לא הופרש שניים לאחריות וגם לא אבד אחד מהם. גם כולם מותריהם בשריפה, ואין בעלי חיים במותריהם, שאם הפריש שניים לאחריות או שנאבד והפריש אחר ונמצא הראשון, אין השני בשריפה רק ירעה עד שיסתאב.

'לזבח השלמים' - ללמד מה שלמים מפגלים את הנסכים ומתפגלים, גם כולם מפגלים ומתפגלים.

דף ב"ג - ע"ב

מותר הפסח נקרב שלמים:

'וזבחת פסח' לרבי עקיבא (שדורש שכל הקרבנות באים מן החולין מהנאמר 'חטאת'):

ללמד למותר פסח שנקרב שלמים, שנאמר 'וזבחת פסח... צאן ובקר', והרי פסח בא רק מכבשים ועזים, רק מותר פסח יהא לזכר הבא מצאן ומבקר שהוא שלמים.

שנאמר 'אם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים' - ללמד מותר פסח הבא מצאן יהא לזבח שלמים.

שנאמר בשלמים 'כבש' (ומיותר שהרי עוסק הכתוב בצאן, ונאמר אחריו עז) - ללמד בקרבן פסח להקרב אליה. 'אם כבש' - ללמד קרבן פסח שעברה שנתו ושלמים הבאים מחמת פסח לכל מצות שלמים, שיטענו סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק. 'ואם עז' - הפסיק העניין ללמד על עז שאינה טעונה אליה.

א. ללמד אם עבר זמנו ושנתו, ב. ללמד עבר זמנו ולא שנתו, ג. ללמד לא עבר זמנו ולא שנתו. ונצרכו שלשתם: שאם נאמר רק עבר זמנו ושנתו - משום שנדחה לגמרי, מה שאין כן אם עבר רק זמנו הרי ראוי לפסח שני, אם נאמר רק עבר זמנו ולא שנתו - משום שנדחה מפסח ראשון אבל אם לא עבר זמנו ולא שנתו שראוי לפסח שני לא היינו יודעים.

הדרן עלך פרק התודה היתה באה

פרק תשיעי - כל קרבנות הציבור

משנה: כל מנחות הציבור והיחיד - בא מן הארץ ומחוצה לארץ, מחדש ומישן, חוץ מעומר ושתי הלחם שבאים רק מחדש ומן הארץ (ראה עוד להלן).

כל הארצות כשר למנחות - אבל לכתחילה באים מן המובחר, ראשון לסולת - מכניס וזטחא, שנייה להם - עפוריים בבקעה.

עומר ושתי הלחם - לתנא במשנה: כשרים רק מחדש, לברייתא: בדיעבד כשרים גם מן הישן אלא שחיסר מצוה שנאמר 'ראשית' למצוה. 'הטעם' שנאמר בעומר - 'תקריב את מנחת בכוריך' - גם מן העלייה. שנאמר בשתי הלחם 'ממושבותיכם תביאו' - ולא מחוץ לארץ. 'תביאו' - גם מן העלייה, והוא מיתור ו', שנדרש גוף התיבה כל שאתה מביא ממקום אחר הרי הוא כזה (שלחמי תודה באים עישרון לכל חלה).

נאמר בשתי הלחם 'חדשה' - לרבי נתן ורבי עקיבא כשרים מן הישן, ומה שנאמר 'חדשה' ללמד שתהא חדשה למנחות.

מנחות דף פ"ד. יום א', י"ח ניסן - חג פסח תשפ"ו

דף פ"ד - ע"א

מנחת העומר - למשנה (דף בג): וברייתא: שנינו שאינו בא רק מן הארץ, לרבי יוסי ב"ר יהודה: בא מחוצה לארץ, שסובר 'ממושבותיכם' - כל מקום שאתם יושבים משמע, וחדש אסור בחוץ לארץ מדאורייתא, ולכן גם העומר כשר משם, והנאמר 'כי תבואו אל הארץ' ללמד שלא נתחייבו בעומר קודם כניסה לארץ.

שומרי ספיחים בשביעית לעומר - נוטלים שכר מתרומת הלשכה, והגם שנאמר בשביעית 'לאכלה' ולא לשריפה, הרי נאמר בעומר 'לדורותיכם', ואין להביא מתבואה משנה שישית - לרבי יוחנן: שנאמר 'כרמל תקריב', וצריך שיהא כרמל בשעת הקרבה. לרבי אלעזר: שנאמר 'ראשית קצירך' ולא סוף קצירך.

'ואם תקריב מנחת ביכורים' - במנחת עומר מדבר הכתוב. מקור שבאה משעורים - לרבי אלעזר: שלומדים גזירה שווה 'אביב' הנאמר בעומר מהנאמר 'כי השעורה אביב' במצרים. לרבי עקיבא: א. כשם שיחיד מביא חובה מחיטים (מנחת חוטא) ומשעורים (מנחת סוטה), כך גם ציבור, ואם יביאו גם עומר מחיטים לא יהא מנחת ציבור משעורים. ב. אם העומר מחיטים אין שתי הלחם ביכורים - והוכיחו מכאן כרבי אלעזר וקשה לרבי יוחנן.

דף פ"ד - ע"ב

ביכורים: אין מביאים רק משבעת המינים, ולא מתמרים שבהרים ולא מפירות שבעמקים, לעולא: אם הביא לא נתקדשו.

שתי הלחם: שנינו בברייתא, 'קרבן ראשית' - שיהא ראשית לכל המנחות, וכן הוא אומר 'בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבועותיכם', ונאמר עוד 'חדשה' - א. אם אינו עניין לחיטים תנהו עניין לחדשה של שעורים. 'וחג שבועות תעשה לך בכורי קציר חטים' - שיהא קודמת לביכורי חטים. 'וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע' - שיהא קודמת לביכורי שעורים. 'בשדה' לא רק שנזרע אלא גם שעלו מאליהם. 'בכורי כל אשר בארצם' - לרבות הגדלים בגג בחורבה ובעציץ וספינה. וקודמת גם לנסכים ופירות האילן - שנאמר כאן 'בכורי מעשיך' ונאמר בסוכות 'באספך את מעשיך מן השדה'.

'לעולא' מה שדרשו ששתי הלחם קודמת לפירות שגדל בגג בחורבה ובעציץ וספינה - אין הכוונה לביכורים, שהרי אינם קדושים, אלא הכוונה למנחות, והגם שנאמר שם 'כל טהור בביתך יאכל אותו' ומנחות נאכל רק לזכרי כהונה - לרבי מרשיא: הפסוק עוסק בשניהם, 'לך יהיה' - מנחות, 'כל טהור בביתך יאכל אותו' - ביכורים. לרבי אשי: הכל במנחות, וסוף הפסוק בלחמי תודה שנאכל גם לנשות ועבדי כהנים.

ביכורים ממקומות הגרועים - רבי יוחנן: סובר כעולא שלא קידשו, לריש לקיש: קידשו, כמו בקדשים אם הביא כחושים. רבי אלעזר ראה לרבי יוחנן בחלום ואמר שסימן הוא שיאמר דבר מעולה וביאר שטעם רבי יוחנן הוא מפני שדרש 'מראשית' - ולא כל ראשית, 'מארצך' - ולא כל ארצך, והיינו מיתור אות מ', שהתיבה עצמה נדרשת - שנאמר כאן 'ארץ' ונאמר להלן 'ארץ' (חטיטה ושעורה...), ללמד שבאים רק משבעת המינים, וריש לקיש 'ארץ' 'מארץ' לא משמע ליה.

ביכורים בגג וחורבה ובעציץ וספינה - בברייתא אחת: שנינו שמביא וקורא. באופן שנמצא 'בגג' של מערה, 'חורבה' עבודה, 'עציץ' נקוב, 'ספינה' של חרט. בברייתא אחרת: שנינו מביא ואינו קורא - 'בגג' של בית, 'חורבה' שאינה עבודה, 'עציץ' שאינו נקוב, 'ספינה' של עץ. לרבי יוחנן: שאינו מביא כלל מעציץ וספינה סובר כתנא בברייתא אחרת שאמר כך.

אמרו המכשפים למה במצרים: תבן אתה מכניס לעפריים. השיב להם משה: לעיר שגדל בה הרבה ירק - הבא ירק.

מנחות דף פ"ה. יום ב', י"ט ניסן - חג פסח תשפ"ו

דף פ"ה - ע"א

משנה: עומר: לכתחילה אין מביאים מבית הזבלים, מבית השלחים, ומבית האילן. ובדיעבד אם הביא כשר.

סדר הזריעה לעומר כדי שיהא סולת מרובה: נרה שנה ראשונה, ובשנה שניה זורעה שבעים יום לפני פסח - כדי שתהא סמוכה לגבורת החמה, ואז צומח קנה זרת ושיבולת זרתים, וקוצר ומעמר ודש וזורה ובורר וטוחן ומרקד, ומביא לגיזבר, ומכניס ידו לתוכה, אם עלה בה אבק אומר לו חזור ונפה אותה, לרבי נתן: גיזבר סך ידו בשמן ומכניס לתוכה עד שמעלה כל אבקה.

התליעה הסולת - פסולה.

איבעיא בגמרא: האם כוונת המשנה שבשנה שניה חורש קודם הזריעה? **ופשטו:** מברייתא ששינו בה שבשנה שניה חורש ושונה, והוא שלא נחרש קודם, אבל בעבודה די בחרישה אחת בשנה שניה. ושוב פשטו מברייתא אחרת שאינו חוזר וחורש בשנה שניה - ששינו שחורש חציה וזורע רק חציה, ובשנה הבאה חורש ומניח חציה וזורע חציה.

מביאים את העומר רק משדות החרוש לעומר ומשדות שבדרום - שחמה זורחת בהם ומתהם היא שוקעת, ולכן אם היה חיטי כרזיים וכפר אחים סמוך לירושלים מביאים משם.

דף פ"ה - ע"ב

אבא שאול אומר: עומר היה בא מבקעת בית מקלה, כבת שלושה סאה היתה, והיתה שדה מודרמת, ובה חמה זורחת וממנה חמה שוקעת, ניר חציה וזורע חציה.

לרב חלקיה בר טובי - היה חלקת קרקע בקרן זוית, ועושה כפול תבואה משדה רגילה מובחרת מאד, ומוכרה לעשות ממנה סולת למנחות.

סולת וחיטים שהתלעו רובה - פסולות. ואיבעיא האם ברוב חיטה או ברוב סאה? וכן התפתקו האם המקדיש לוקה משום מקדיש בעל מום שהרי פסול כמוהו, או אין בעל מום רק בבהמה?

עץ שנמצא בו תולעת - פסול למזבח בלח, אבל יבש גורר וכשר. וגם בזה איבעיא אם המקדיש לוקה כמקדיש בעל מום?

משנה: שמן למנחות - תקוע אלפא לשמן, שניה לה רגב בעבר הירדן. כל הארצות היו כשרות אלא שהיו מביאים מהם.

אין מביאים שמן - מבית הזבלים ומבית השלחים ולא מאלו שנזרע ביניהם, אם הביא - כשר. אין מביאים אנפסון - אם הביא כשר. אין מביאים מהגרורים שנשרו במים, ולא מהכבשים ולא מהשלוקים - אם הביא פסול.

'וישלח יואב תקועה ויקח משם אשה חכמה' - מתוך שרגילים בתקוע בשמן זית חכמה מצוי בהם.

'וטובל בשמן רגלו' - חלקת 'אשר' שמושך שמן כמעין. פעם שלחו אנשי לודקיא שלח שיביא שמן במאה ריבוא/ הלך לירושלים שלחו אותו לצור/ הלך לצור שלחוהו לגוש חלב/ הלך לגוש חלב אמרו לו לך לפלוני בשדה הלז, ומצאו שעובד בזיתיו, ביקשו שמן במאה ריבוא, והשיב שימתין שיסיים מלאכתו/ כשסיים הפשיל כליו לאחוריו והיה מסקל ובא בדרך, וחשב ששחוק עשו בו היהודים, כיון שהגיע לעיר הוציאה לו שפחתו קומקום של חמין ורחץ בו ידיו ורגליו, הוציאה לו ספל זהב מלא בשמן, וטבל בו ידיו ורגליו לקיים 'וטובל בשמן רגלו', אחרי שאכלו ושתו מדד לו שמן במאה ריבוא, והגיע לו שיתן לו עוד וילך עמו לקחת דמיהם, ואכן מדד לו שמן ב"ח ריבוא/ אמרו שלא הניח סוס ופרד וגמל וחמור בארץ ישראל שלא שחר/ כשהגיע לעיר יצאו אנשי העיר לקלסו, אמר להם לא לי קלסוני רק לזה שבא עמי שמדד לי שמן במאה ריבוא והרי נושה בי ב"ח ריבוא, לקיים האמור 'ש מתעשר ואין כל, מתרושש והון רב'.

מנחות דף פ"ו. יום ג', כ' ניסן - חג פסח תשפ"ו

דף פ"ו - ע"א

שמן אנפסון: מה ששינו במשנה שפסול בדיעבד - הוא כרבי חייה, שהיה זורקו, ומה ששינו בברייתא שכשר בדיעבד - הוא כרבי שמעון בר רבי, שהיה מטבל בו, 'וסימניך' עשירים מקמצים.

'ששה חדשים בשמן המור' - י"א: שהוא סטכתא, וי"א: שהוא שמן זית שלא הביא שליש הנקרא אנפסון, וסכין אותו מפני שמשיר השיער ומעדן הבשר.

שמן זית כבוש/ שלוק/ שרוי/ של שמרים/ של ריח רע - פסול גם בדיעבד. ואיבעיא אם המקדיש לוקה כמקדיש בעל מום כיון שפסול כמוהו, או שמא אין בעל מום רק בבהמה?

משנה: שלושה זיתים [ג' לקיטות] ובכל אחת שלושה שמנים - ובשלושתם רק הראשון כשר למנורה, והשאר כשר למנחות.

סדר שלושה הזיתים: ראשון - מגרגר בראש הזית, ולמסקנת הגמרא 'מגלגל' - שמניח להתבשל בראש הזית. שני - מגרגר בראש הגג, שלישי - עוטנו בבית הבד עד שילקה, ומעלה ומנגב בראש הגג [בברייתא: עושה כמין תמרה עד שיזובו מימין]. ג' השמנים בכל אחת משלושת זיתים: כותש ונותן לתוך הסל, לרבי יהודה: נותן סביבות הסל - זה ראשון, טוען בקורה ולרבי יהודה באבנים - זה שני. חזר וטחן וטען - זה שלישי.

'שמן ראשון' בברייתא שנינו: לת"ק - לא היה כותש רק טוחן בריחים, לרבי יהודה

כותש. והתנא במשנה סובר כת"ק לענין שנותן לתוך הסל ולא סביבותיו, וכרבי יהודה לענין שכותש ולא טוחן.

[המקבל עליו לספק שמן זית - צריך שיהא שמן מזיתו, והוא היוצא בלי טעינה והוא שמן זית זך. (לרש"י בכת"י)].

דף פ"ו - ע"ב

משנה: סדר מעלות השמן: הראשון שבראשון - אין למעלה הימנו, השני שבראשון והראשון שבשני - שווים למנחות (אבל למנורה רק ראשון שבכל אחד מהם כשר), השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי - שווים למנחות, השלישי שבשני והשני שבשלישי - שווים למנחות, השלישי שבשלישי - אין למטה הימנו.

'זך כתיב למאור' - ולא כתיב למנחות, שלולי המיעוט היינו לומדים בקל וחומר שצריך כתיב למנחות - מה מנורה שאינה לאכילה טעונה שמן זית זך, מנחות שהם לאכילה אינו דין שיטענו כן.

'זך' - אין זך אלא נקי. לרבי יהודה: 'כתיב' - אין כתיב רק כותש (ולא טחון, כדלעיל בע"א), יכול יהא זך כתיב פסול למנחות - ת"ל 'ועשרון סולת בלול בשמן כתיב', ומה שנאמר 'למאור' הוא שרק למאור צריך דווקא זך וכתיב, אבל למנחות כשר הכל - שהתורה חסה על ממון ישראל.

'צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך': 'אליך' ולא לי - לא לאורה אני צריך. שולחן בצפון ומנורה בדרום: לא ליד השולחן כדרך האוכלים - לא לאכילה אני צריך ולא לאורה אני צריך. 'זיעש לבית חלוני שקופים אטומים': שקופים מבפנים ואטומים מבחוץ - לא לאורה אני צריך. 'מחוץ לפרוכת העדות באהל מועד': אם תאמר לאורה אני צריך - והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו, אלא עדות הוא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל, והוא בנר מערבי שנותן בה שמן כנגד חברותיה וממנה היה מדליק ובה היה מסיים.

מנחות דף פ"ז. יום ד', כ"א ניסן - שביעי של פסח תשפ"ו

דף פ"ז - ע"א

משנה: יין לנסכים - כל הארצות כשרות, אלא שמביאים ממקום המוכר - קדוחים ועטולין אלפא, שני להם - בית רימה ובית לבן בהר, וכפר סינגא בבקעה.

אין מביאים יין - מבית הזבלים ומבית השלחים, ומגפנים שנזרעה תבואה ביניהם, וליסטיין (מתוק מהשמש). ואם הביא מכל אלו - כשר. מתוק ומעושן ומבושל - פסול גם בדיעבד.

יין ישן - לרבי: אין מביאים, שנאמר 'אל תרא יין כי יתאדם' וביין ישן כבר עברה מעט אדמומיתו (אין לפרש משום שדורש מה כבש בן שנתו גם יין בן שנתו משום שאם כך היה פסול גם בדיעבד ובברייתא שנינו שכשר). לחכמים: כשר.

אין מביאים יין - מגפנים המודלים על עמודים, רק מהשוכבים על הקרקע ומכרמים חפורים פעמיים בשנה, (ככרם של רב יוסף שצריך למוזגו כפול מכל יין).

היין: א. אין כונסים בחבית גדול - רק בקטן ככד לודיות ובינוניות, ב. אינו ממלא החבית עד פיה - כדי שיהא ריחו נודף, ג. אין מניחים אותם שתיים סמוכות זה לזה - רק אחת אחת.

אינו מביא יין מפי החבית - מפני הקמחים, ולא משולי החבית - מפני השמרים, רק משלישה מאמצעה,

הגיזבר יושב וקנה בידו, וכשהתחיל לצאת השמרים הקיש בקנה שיפסיקו לקחת יין, ולא בדיבור משום שכשם שהדיבור יפה לבשמים כך הדיבור רע לבשמים.

יין שיש בו קמחים - פסול, שנאמר 'תמימים יהיו לכם ומנחתם, תמימים יהיו לכם ונסכיהם'.

יין הליסטיין' ברישא שנינו - שכשר בדיעבד, ובסיפא שנינו - שהמתוק פסול, לרבינא: כרוך ותני, שאכן יין הליסטיין פסול. לרב אשי: הליסטיין שמתוק מהשמש אינו מאוס, מה שאין כן המתוק מחמת הפרי מאוס ופסול.

המקדיש יין שיש קמחים - הסתפק רבי יוחנן אם לוקה כמקדיש כבעל מום כיון שפסול כמותו, או שמא אין בעל מום רק בבהמה?

'אילים' - היו מביאים לקרבנות ממואב, 'כבשים' - מחברון, 'עגלים' - משרון, 'גוזלות' - מהר המלך. לרבי יהודה: מביאים כבשים שגובה שלהם כמו הרוחב, שנאמר 'רעה מקנך ביום ההוא כר נרחב'.

'על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים כל היום וכל הלילה תמיד לא יחשו המזכירים את ה' אל דמי לכם' - לרבא ב"ר שילא: אומרים 'אתה תקום תרחם ציון', לרב נחמן בר יצחק: אומרים 'בונה ירושלים ה'. וכשהיה בית המקדש קיים אמרו 'כי בחר ה' בציון אוה למושב לו'.

הדרן עלך פרק כל קרבנות הציבור

פרק עשירי - שתי מדות

דף פ"ז - ע"ב

משנה: שתי מידות של יבש היה במקדש - עישרון וחצי עישרון. לרבי מאיר: היה שלושה מידות - עישרון, עישרון, וחצי עישרון.

עישרון שימש - למדידת כל המנחות, וגם לפר היה מודד ג' פעמים עישרון, ולאיל מודד פעמיים.

חצי עשרון שימש - למדידת חלוקת חביתי כהן גדול, שהגם שהיה מביא מביתו עישרון שלם, אבל היה צריך למדוד לחצותו חצי עישרון בבוקר וחצי בין הערביים.

'אותה' - ולא מלקחיה ומחתותיה. ולרבי יהושע בן קרחה 'כל הכלים האלה' ללמד רק שהיו של זהב, ואף על פי שנאמר 'ועשית את נרותיה... ומלקחיה ומחתותיה זהב טהור' הוצרך ללמד גם על פי נרות - שלא נאמר שכיון שהם משחירים ייעשו מזהב שאינו טהור, שהתורה חסה על ממון ישראל.

מנחות דף פ"ט. יום ה' פרשת שמייני - כ"ג ניסן תשפ"ו

דף פ"ט - ע"א

נאמר בלחמי תודה 'בשמן' פעמיים - לרבי עקיבא: אם לא נאמר כלל שמן הייתי אומר לוג ככל המנחות, עכשיו שנאמר פעמיים הוא ריבוי אחרי ריבוי שאינו אלא למעט, מיעוט לחצי לוג. יכול יהא החצי מתחלק לשלשת מינין בשווה - כשהוא אומר 'בשמן' ברביכה מלמד שחוצה חצי הלוג, חציו לחלות ולריקים וחציו לרביכה. רבי אלעזר בן עזריה: אמר לו עקיבא!! אם אתה מרבה כל היום כולו בשמן בשמן איני שומע אליך, רק חצי לוג שמן לתודה, ורביעית שמן לנזיר, ואחד עשר יום שבין נדה לנדה - הלכה למשה מסיני.

נאמר במצורע עני 'עשרון בלול ולוג' - לחכמים: ללמד על כל עישרון מנחה שטעון לוג שמן בפני עצמו, שהרי לגופו אינו נצרך - שכשם שמצורע עשיר מביא ג' קרבנות וג' עשרונות כך גם עני המביא קרבן אחד מביא עישרון אחד, ואף על פי שחס התורה עליו להביא בדלות לא מצאנו לפטור הקרבן לגמרי מנסכים. לרבי נחמיה ורבי אליעזר: נצרך לגופו, שלא נאמר הואיל וחס רחמנא עליו להביא בדלות חס עליו גם שלא יביא כלל נסכים.

'למנחה ולוג שמן' - לחכמים: שלא יפחות המתנדב מנחה מדבר הטעון לוג - עישרון. לרבי נחמיה ורבי אליעזר: א. כדרשת חכמים ב. גם במנחה של שישים עשרונים אין לה רק לוג שמן אחד.

ששה לוג לפר ארבעה לאיל שלשה לכבש - שנאמר 'ונסכיהם חצי ההין יהיה לפר', והין הוא י"ב לוג, שנאמר 'שמן זית הין', ונאמר 'שמן משחת קדש יהיה זה לי לדורותיכם' - 'זה' בגימטריא י"ב.

'מערב עד בקר' - א. חצי לוג שמן לכל נר - שנאמר 'מערב עד בקר', תן לה מידתה שתהא דולקת והולכת מערב עד בקר. ב. 'מערב עד בקר' - אין לך עבודה שכשירה מערב עד בקר רק זו בלבד. ושיערו חכמים שכדי שתדלק מערב עד בקר צריך חצי לוג.

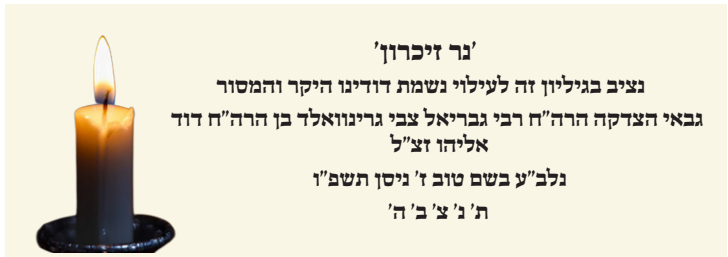
כיצד מדדו כמה שמן צריך לכל הלילה? י"א: ששיערו ממטה למעלה - שחסה התורה על ממון ישראל, וי"א: ששיערו ממעלה למטה - שאין עניות במקום עשירות.

דף פ"ט - ע"ב

משנה: מערבים נסכי פרים בנסכי אילים (שבילתם שוה), נסכי כבשים בנסכי כבשים, של יחיד בשל ציבור, של יום בשל אמש, אבל אין מערבים נסכי כבשים בנסכי פרים ואילים (שאין בילתם שווה), ואם בלל אלו בפני עצמם ואלו בפני עצמם והתערבו כשרים, ואם עד שלא בלל כל אחד בפני עצמו נתערבו פסול, 'למסקנא' לאביי: לכתחילה אסור לערב הסולת והשמן של מנחה אחת עם של חבירתה (גם לאחר שנבלל כל מנחה בפני עצמה) - שדרשו 'והקטירו' - שלא יערב חלבנים בחלבנים, ורק בדיעבד אם נתערבו כשרות. לענין עירוב יין (שאינו מוקטר) של קרבן אחד בשל חבירו: אם עדיין לא נתערב הסולת של מנחה זו בשל חבירתה, ולא הוקטר - אסור לערב היין, שוא יערב הסולת. אבל אם כבר נתערב הסולת בחבירתה (במנחות שאין בלילתם שווה הוא אם נתערב לאחר שנבלל כל מנחה בפני עצמה), או שלא נתערב אבל כבר הוקטר - מותר לערב היין, כיון שלא שייך לגזור.

כבש הבא עם העומר מנחתו כפולה - שנאמר 'ומנחתו שני עשרונים', יכול יהא גם היין כפול (חצי הין) - תלמוד לומר 'ונסכו יין רביעית ההין'. יכול יהא השמן שנבלל עם מנחתו כפול - כיון שכתוב 'ונסכה' (שמשמע השמן שנבלל עמה) וקרי 'ונסכו', מלמד שכמות השמן כמות היין - רביעית.

אמר רבי יוחנן: אשם מצורע ששחטו שלא לשמו, שדינו שכשר רק שאינו עולה לחובה - טעון נסכים, שאם לא כן פסלתו. וכן שנינו בברייתא, ונוסף שם גם שכן הדין גם בשחטו לשמו אבל לא נתן מהדם על גבי בהונות. לאביי: רבי יוחנן נקט רק דין אחד, אבל מאותו טעם הדין הוא גם א. כבש הבא עם העומר ששחטו שלא לשמו - מנחתו כפולה. ב. תמיד של שחר ששחטו שלא לשמו - טעון שני גזירים בכהן אחד. ג. תמיד של בין הערבים ששחטו שלא לשמו - טעון שני גזירים בשני כהנים. לרבי אבא: באלו שלושה לא אמר כך רבי יוחנן, משום שהם עולות ושייך שיבואו בנדבה, מה שאין כן אשם שאינו בא בנדבה.

הכפל בפסוק 'עשרון עשרון לכבש האחד' - לרבי מאיר: מלמד ששתי עשרונות היו במקדש, אחד גדוש שבו מדד לכל המנחות, ואחד מחוק שבו מדד לחביתיה כהן גדול. לחכמים: לרבות חצי עישרון. אבל לא היו שתי עשרונות - שנאמר 'ועשרון אחד לכבש האחד'. ורבי מאיר דרש מכך שלא ימדוד בשל שלשה לפר ובשל שנים לאיל, וחכמים דרשו זאת מהניקוד על ו"ו שבאמצע עישרון. ורבי מאיר לא דרש הניקוד, ומה שהיה מידת חצי עישרון למד מיתור ו' ראשונה, וחכמים לא דרשו יתור זה.

חצי עשרון לרבי מאיר - היה מחוק, שיש ללמוד זאת מכך שעישרון לחביתיה היה מחוק, ומזה יש ללמוד גם לעישרון היחיד לדעת חכמים שהיה מחוק.

חילוק שש חלות שנעשה מכל מחצית עישרון של חביתין - ביד, שאינו ראוי שיהא בכלי כיון שנאמר כן בקללה - 'והשיבו לחמכם במשקל'.

שולחן - הסתפק רמי בר חמא אם מקדש קמצים של מנחות או לבונה (בלי בזיכום) בגודש שלו (שאינו לו תוך). כשם שמקדש הלחם? ופשוט רב חסדא שרק לחם הראוי לו מקדש, אבל קמצים אינו מקדש ליקרב, אבל מקדש להיפסל, שהרי אמרו שלדברי האומר שהיה קופל הלחם טפחיים ומחצה - שלחן מקדש ט"ו טפחים בגובהו, ולדברי האומר טפחיים קופל - מקדש י"ב טפח בגובה.

מנחות דף פ"ח. יום ה' פרשת שמייני - (איסרו חג) כ"ב ניסן תשפ"ו

דף פ"ח - ע"א

משנה: מידות של לח במקדש - א. לרבי מאיר: היה שבע מידות של לח, א. הין (י"ב לוג), ב. חצי הין, ג. שלישית ההין, ד. רביעית ההין, ה. לוג, ו. חצי לוג, ז. רביעית לוג. ב. לרבי יהודה: אותם מידות, אלא שמנה מהקטן לגדול. ג. לרבי שמעון: לא היה הין, כיון שאינו משמש לדורות רק לשמן המשחה בהקמת המשכן, ובמקום זאת היתה מדה של לוג ומחצה - למנחת חביתין, לוג ומחצה בבוקר לוג ומחצה בין הערבים. ולחכמים מדדו מידת לוג ומידת חצי לוג, ורבי שמעון סובר שכל כלי המשמש מידה זו אינו משמש לאחרת. ד. לרבי אליעזר ב"ר צדוק: היה במקדש כלי אחד של הין, ובו שנתות לשאר המידות.

ביאור המחלוקת לרבי מאיר ורבי יהודה בסדר המידות - לרבי יוחנן: נחלקו אם בירוצי מידות נתקדשו. רבי יהודה: שמנה ממטה למעלה סובר שרביעית נתן רחמנא למשה לשער בה, וכיון שבירוצים נכנס מכלי קטן לגדול הרי שהתקדשו, ולרבי מאיר: נתן לו הין, ולא נתקדשו בירוצים. לאביי: בירוצי המידות אפשר שהתקדשו ואפשר שלא התקדשו, ונחלקו ב'מלאים' הנאמר בקרבן הנשיאים, לרבי מאיר: שמנה מלמעלה למטה הוא שלא יחסר ושלא יותיר, לרבי יהודה: דווקא שלא יחסר אבל אם יותיר נחשבים כמלאים.

נחלקו אם היה מידת הין - לחכמים: היה לשמן המשחה שעשה משה כנאמר 'ושמן זית הין', ואף שלא נצרך לדורות כיון שהיה היה. לרבי שמעון: כיון שלא נצרך לדורות נגזר. והוצרך להביא מידה אחרת במקום הין - שקבלה בידו שהיה שבע מידות של לח במקדש. רבי אליעזר ב"ר צדוק: שאמר שנתות היה בהין, א. לא קבל קבלה זו. ב. שבע מידות הוא שבע מידות.

דף פ"ח - ע"ב

רביעית שבמקדש שימש: מים - למצורע, שמן - לנזיר.

חצי לוג שבמקדש שימש: מים - לסוטה, שמן - לתודה.

בלוג מדדו לכל המנחות - לחכמים: לכל עישרון נותן לוג שמן. לרבי אליעזר בן יעקב: גם מנחה של 60 עישרון אין לה רק לוג אחד, שנאמר 'למנחה ולוג שמן'. 6 לוג לנסכי הפר, 4 לאיל, 3 לכבש.

שלושה ומחצה לוג שמן למנורה בכל יום - חצי לוג לכל נר.

רביעית נמשחה - לקדש חביתיה כהן גדול, אבל לרביעית מים למצורע אינו צריך - שנעשה בחוץ, וללחמי נזיר אינו צריך - שמתקדש הלחם בשחיטת איל. וכשפירש זאת רבי חייא לרבי, קרא עליו: 'מארץ מרחק איש עצתי' (שרבי חייא עלה מבבל).

חצי לוג נמשח - שבו היה מחלק חצי לוג שמן לכל נר שבמנורה, אבל למי סוטה אינו צריך - שמים קדושים הם, וללחמי תודה אינו צריך - שמתקדש בשחיטת תודה. וכשפירש זאת רבי שמעון ברבי לרבי, אמר לו: נר ישראל כך היה.

נר שכבה: נידשן השמן - נידשנה הפתילה, ולכן מטיבה ונותן בה שמן כמידה ראשונה ומדליק, ואין לומר שנותן כמה שחסרה שאם כך יצטרכו הרבה מידות במקדש כדי למדוד הנתר. וכשפשוט כן רבי ירמיה לרבי זריקא, קרא עליו: 'הדרך צלח רכב על דבר אמת וענוה צדק'.

נר שמקדש - לרב ששת: היה של פרקים, שסובר שהנאמר 'ככר' והנאמר 'מקשה' נאמר על המנורה ונרותיה, ואם לא יהא של פרקים לא יוכל להטיבם. וכשיטת רבי אלעזר ברבי צדוק שהיה אומר כמין טס של זהב היה לה על גבה, כשהוא מטיבה דוחק כלפי פיה כשהוא נותן בה שמן דוחק כלפי ראשה, 'לת"ק בברייתא: לא היה של פרקים, ומסלק הנרות ומניח באוהל, ומקנח בספוג, ונותן בהם שמן ומדליק.

ככר במנורה - לת"ק: מנורה ונרותיה בא מכיכר ולא מלקחיה ומחתותיה. לרבי יהושע בן קרחה (גם רבי נחמיה): - רק המנורה באה מהככר ולא נרותיה ומלקחיה ומחתותיה. ונחלקו בפסוק 'ככר זהב טהור יעשה אותה' - מנורה, 'את כל הכלים האלה' - נרותיה,

'ברכות לראש משביר'		
ברכת מזל טוב נאמנה נשגר בזאת למחזיקי עץ החיים וזיכוי הרבים למפעלות 'סיכומי דף היומי' - מחודדים'	ה"ה הרבה"ח בנימין בייגוש רוזנבוים - נזונדן	ה"ה שלמה קליין - ארה"ב
ה"ה שלום יוסף חיים רוזנבוים - ביתר עילית	לרגל שמחת הולדת הבן	לרגל שמחת הנישואין
לרגל שמחת הולדת/ אירוסיה הבת		

בברכת 'יוסף השם עליכם ועל בניכם'